

— A francba, anya — mondom. — Elfelejtettem, hogy
Meghalt. Ne haragudj. Hogy felejthettem el?

— Nem érdekes — mondja anya. — Ma reggel csináltam
Neki egy bögre instant kávé és ott hagytam az

Asztalon, ahogy minden reggel huszonhét éven át,
És csak délután vettem észre, mit tettem. — Anyám

Kineveti az angyalokat, akik arra várnak, hogy
A legközségesebb napon is álljunk le és

Énekeljük el a megbocsátás dicséretét
Mielőtt hideg szárnyaikkal fel nem pofoznak.

Ezek az angyalok nyűg a nyakunkon, felborítják egyensúlyunkat.
A hátunkon hordozzuk ezeket az átkozott angyalokat.

Ezek az örökös bukott angyalok törbe csalnak
Zsákmányként vonszolnak és porrá imádkoznak minket.

Gyukics Gábor fordításai

MARY OLIVER

A jégmadár

Mary Oliver (1935–2019)
Pulitzer-díjas amerikai költő.
A romantikus hagyományból
táplálkozó, illetve Walt Whit-
man vagy épp Elizabeth
Bishop munkásságával is ro-
konítható lírájának közpon-
ti témája a természet, vala-
mint az egyén kapcsolata a
környezetével, amelyet vi-
lágos, lényegre törő vers-
beszéddel ábrázol.

A jégmadár feltör a sötét habok közül,
mint valami kék virág, a csőrében egy
ezüst levéllel. Szerintem ez
a legszebb világ — feltéve, hogy belefér
egy kis halál, mégis van-e olyan nap az életed során,
amelyben ne lenne egy csobbanásnyi boldogság?
Több hal van, mint ahány levél
ezer fán, és a jégmadár különben sem azért
született, hogy ezen gondolkozzon, vagy bármi máson.
Amikor a hullám bezárul kéklő feje fölött, a víz
víz marad — az éhségről szóló történet
az egyetlen, amelyet valaha hallott és elhitt.
Nem mondom, hogy igaza van. Mint ahogy
azt sem, hogy nincs. Áhítatosan lenyeli az ezüst levelet
azzal a vöröslő, törött folyóval, majd egy éles, könnyed sikollyal,
amelyet akkor sem lennék képes kiverni figyelmes testemből,
ha az életem múlna rajta, újra a fénylő tenger
felé veti magát, hogy megismételje, és újra megcsinálja
(ahogy én vágyok csinálni valamit, bármit) tökéletesen.

Szingapúr

Szingapúrban, a reptéren,
lehullott a szememről a hályog.
A női mosdó egyik fülkéje nyitva állt.
Egy nő térdelt odabent, és mosott valamit
a fehér csészében.

A gyomrom undorodva háborogni kezdett,
és megtapogattam a jegyet a zsebemben.

Egy versben mindig legyenek madarak.
Mondjuk, jégmadarak, jókora szemükkel és tarka szárnyukkal.
A folyók mindig kellemesek, mint ahogy a fák is.
Esetleg egy vízésés, vagy ha mégsem lehet, egy fel-le
fröccsenő szökőkút.
Az ember kellemes helyen szeretne lenni, egy versben.

Amikor a nő megfordult, képtelen voltam viszonzni a nézését.
A szépsége és a szégyenérzete egymással viaskodott, és egyik
sem tudott felülkerekedni.
Elmosolyodott, mire én is. Micsoda képtelenség?
Mindenkinek muszáj dolgoznia.

Igen, az ember kellemes helyen szeretne lenni, egy versben.
Előbb azonban végig kell nézniünk, ahogy a nő maga elé mered,
az elég egyhangú feladatára.
A díszlámpa-méretű reptéri hamutartók tetejét
törölgeti kék ronggyal.
Apró kezével elfordítja a fémet, majd súrol és öblít.
Nem dolgozik se gyorsan, se lassan, inkább mint egy folyó.
Sötét haja olyan, mint egy madár szárnya.

Egy pillanatra sem kétlem, hogy szereti az életét.
Azt akarom, hogy felkeljen a kérges-lucskos szennyből,
és repüljön a folyóhoz.
Valószínű ez nem következik be.
De talán mégis.
Ha a világ csak fájdalmas és észszerű lenne, mégis kinek kellene?

Persze, nem ilyen.
Mint ahogy nincs semmi csodálatos mondandóm, csak
a fény, mely átragyog egy életen. Mármint
ahogy a nő szét-, majd összehajtogatta a kék rongyot,
a mosolya pedig csak nekem szólt; mármint
ahogy ez a vers teli van fákkal és madarakkal.

Tavaszi

És újra itt a sikló,
ahogy előkészik sötétség-fészkéből,
a fekete sziklák alól,
a téli-halálból.
Átsiklik a fenyő tűlevelein.
A serkenő fűcsomók között tekereg,
és a napot keresi.

Mégis ki ne vágyna a napra a hosszú tél végén?
Félrelépek,
ahogy puha nyelvével ízlelgeti a levegőt,
csontjai körül pedig úgy mozog a teste, mint az olaj,

így indul meg lefelé
a tó fekete tükre felé.
Előző este még olyan hideg volt,
hogy megébredtem, és kiálltam az udvarra,
miközben a hold sehol.

Így álltam ott a semmi szájában.
A távolban bagoly sikoltott.
Eszembe jutott Jézus, aki
két éjszakát gubbasztott a sötétben,
aztán felkelt a szemhatár fölé.

Annyi történet van, melyek
sokkal szebbek minden válasznál.
Követem a siklót a tóhoz,

amilyen vaskos és pézsmaszagú,
kerek, akár a remény.

Tóth Bálint fordításai